

KARTA KURSU

Nazwa	Psychologia więzi
Nazwa w j. ang.	<i>Attachment psychology</i>

Koordynator	dr Rafał Abramciów, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Diana Dygoń
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z teoriami i badaniami dotyczącymi więzi emocjonalnej, jej rozwoju, funkcji oraz znaczenia dla zdrowia psychicznego. Przekazanie wiedzy z zakresu: procesy powstawania i utrwalania więzi, style przywiązania i ich konsekwencje, znaczenie więzi w kontekście klinicznym i społecznym, współczesne zastosowania teorii przywiązania w terapii i diagnostyce.

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01: Posiada wiedzę na temat przedmiotu zainteresowania psychologii i jej metodologii oraz podstawową siatkę pojęciową dyscypliny. W02: Posiada zaawansowaną wiedzę na temat podłoża i przebiegu procesów psychicznych na różnych poziomach ich opisu. W03: Zna przebieg procesów uczenia się, prawa określające funkcjonowanie pamięci, podstawowe teorie emocji i motywacji, a także główne koncepcje osobowości i temperamentu	K_W08 K_W09 K_W10

	Efekty uczenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01: Potrafi ocenić oraz dokonać analizy źródeł zawierających opisy wyników empirycznych i teorii z dziedziny psychologii. U02: Potrafi wyjaśniać zachowanie ludzi w kategoriach różnic indywidualnych, procesów poznawczych i motywacji. U03: Potrafi wyjaśnić podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii	K_U02 K_U04 K_U06 K_U08

	Efekty uczenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K01: Jest świadomy kwestii etycznych w działalności naukowej i praktyce zawodowej psychologa. K02: Uwzględnia złożoność czynników wpływających na zachowanie człowieka, w tym zarówno biologicznych, psychologicznych, jak i sytuacyjnych. K03: Prowadzi dyskusję z poszanowaniem zdania innych, dobierając merytoryczne argumenty do prezentowanych treści.	K_K01 K_K05 K_K07

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład interaktywny
 Prezentacje multimedialne
 Studia przypadków
 Samoobserwacja i obserwacja
 Projekty indywidualne lub grupowe

Formy sprawdzania efektów uczenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (opracowanie)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X		X			
W02								X		X			
W03								X		X			
U01								X		X			
U02								X		X			
U03								X		X			
K01								X		X			
K02								X		X			
K03								X		X			

Kryteria oceny

Kryteria oceny. Obecność na zajęciach – obowiązkowa. Każda nieobecność musi być zaliczona. Aktywność na zajęciach podczas wykładu, krótka prezentacja materiału związanego z wykładem, przydzielona przez prowadzącego.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Wprowadzenie do psychologii więzi

- Definicje: więź, przywiązanie, relacja emocjonalna
- Historyczny kontekst badań nad więzią
- Znaczenie więzi w rozwoju człowieka
- Przegląd podstawowych nurtów badawczych

2. John Bowlby – twórca teorii przywiązania

- Biologiczne podstawy przywiązania
- Fazy rozwoju więzi

- Wewnętrzne modele robocze (internal working models)
- Znaczenie separacji i straty

3. Mary Ainsworth – style przywiązania i eksperyment „obca sytuacja”,

- Procedura „Strange Situation”
- Style przywiązania: bezpieczny, lękowo-unikający, ambiwalentny
- Współczesne badania nad stylem zdezorganizowanym
- Zastosowanie narzędzi diagnostycznych

4. Badania nad więzią u zwierząt – Harry Harlow

- Eksperymenty z małpami rezus
- Znaczenie kontaktu fizycznego i dotyku
- Porównanie przywiązania u ludzi i zwierząt
- Etyczne kontrowersje i znaczenie badań Harlowa dla psychologii rozwojowej

5. Psychologia więzi w dorosłości

- Style przywiązania w związkach romantycznych
- Rola więzi w rodzicielstwie
- Wzorce relacyjne i ich wpływ na zdrowie psychiczne

6. Mentalizacja i Fonagy – nowoczesne podejście do przywiązania

- Koncepcja mentalizacji (Fonagy & Target)
- Znaczenie bezpiecznej więzi dla rozwoju funkcji refleksyjnej
- Zaburzenia więzi a deficyty mentalizacji
- Terapia oparta na mentalizacji (MBT)

7. Zaburzenia więzi i interwencje terapeutyczne

- Przywiązanie zdezorganizowane i trauma relacyjna
- Zaburzenia więzi w kontekście zaburzeń borderline, anoreksja, bulimia, choroby psychosomatyczne
- Terapie oparte na więzi: MBT, DDP, DDP, PSYCHOTERAPIA PARY,
- Rola terapeuty jako „bezpiecznej bazy”

8. Współczesne kierunki badań i zastosowania teorii przywiązania

- Neurobiologia przywiązania (rola oksytocyny i dopaminy)
- Więzy w kontekście społeczeństwa cyfrowego (media, relacje online)

Wykaz literatury podstawowej

BOWLBY J. PRZYWIZANIE PWN WARSZAWA 2022

BATEMAN, ALLE, FONAGY "MENTALIZOWANIE W PRAKTYCE KLINICZNEJ".
WYDAWNICTWO UNIwersYTETU JagIELLOńskiego 2014

Fragment artykułu B. Józefik "Teoria przywiązania John'a Bowlbiego. Koncepcja mentalizacji"

JOZEFIK B., INIEWICZ G. "KONCEPCJA PRZYWIĄZANIA. OD TEORII DO PRAKTYKI
KLINICZNEJ". WUJ 2008

WALLIN D. CIERPISZ, "PRZYWIĄZANIE W PSYCHOTERAPII", WYDAWNICTWO
UNIwersYTET JagIELLOŃSKI, 2011, 2017

LUBIEWSKA K., "PRZYWIĄZANIE W KONTEKŚCIE WRAŻLIWOŚCI RODZICIELSKIEJ,
SOCJALIZACJI ORAZ WPŁYWÓW KULTUROWYCH"

Wykaz literatury uzupełniającej

ZDANKIEWICZ-ŚCIGAŁA E. ALEKSYTYMIA I DYSOCJACJA JAKO PODSTAWOWE
CZYNNIKI ZJAWISK POSTRAUMATYCZNYCH

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	0
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2